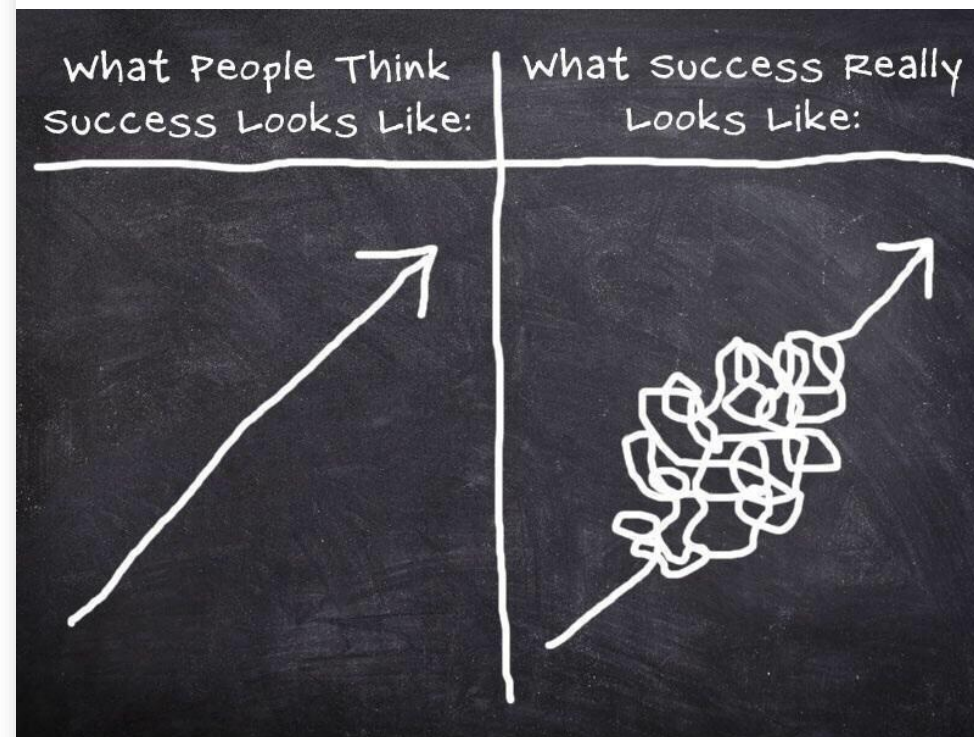

Arnt Einar Bardal

- Ordfører i Snåsa fra 2019
- Kommunestyremedlem 2007-2015 og 2019-
- Næringsdrivende innen skog, tømring, sagbruk og høvleri.
- Medvirket i flere lokale utviklingsprosjekt:
  - Snåsa Næringsforum
  - Snåsa Næringshage
  - Snåsa Næringsråd
  - Visit Snåsa www.snasa.no
  - Snåsa Vekst
  - Omdømmeprosjekt, GNEST

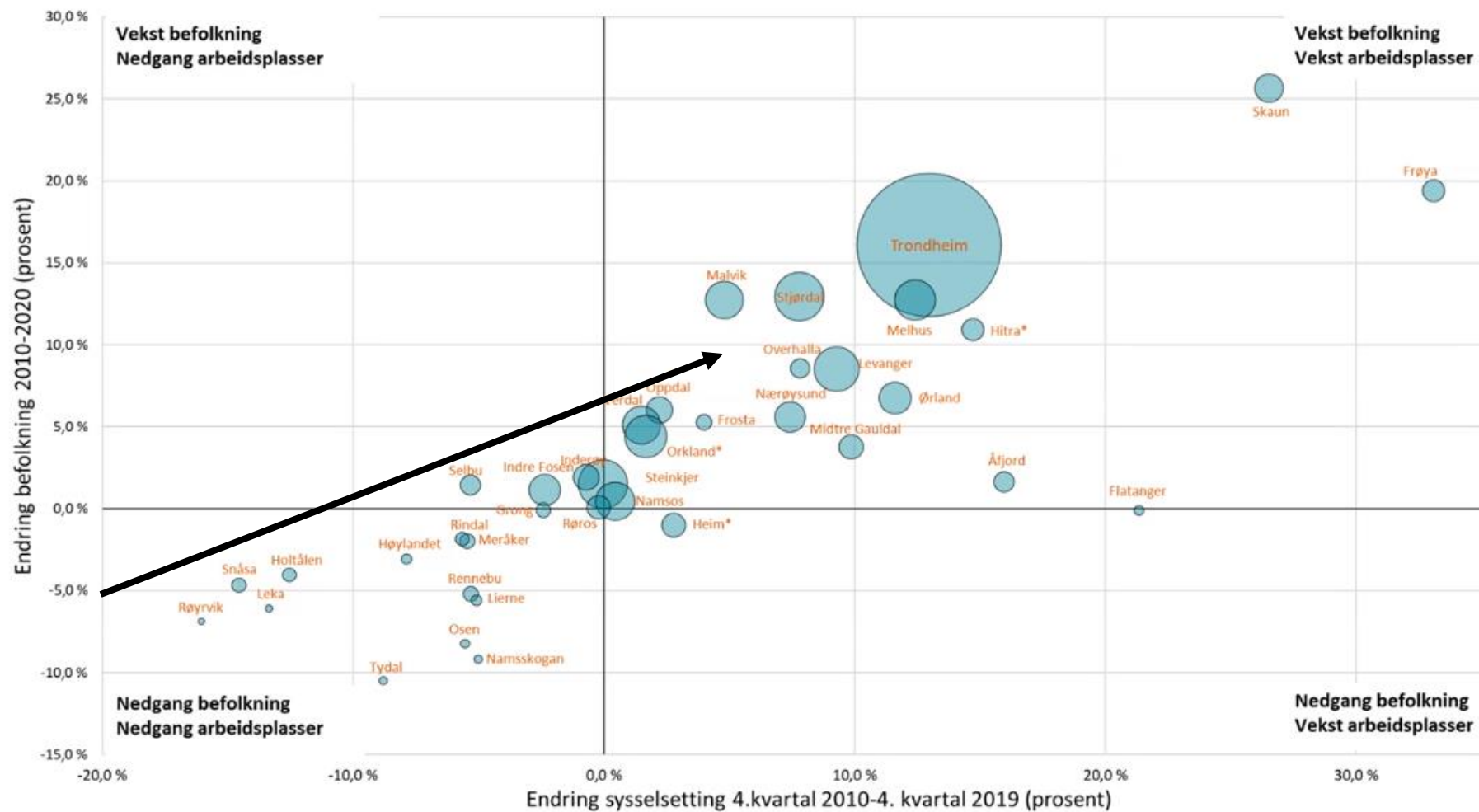
Hvordan skape attraktive kommuner?

- Ikke eiendomsskatt
- Mål om tilflytting, unngå fraflytting
- Endringsvilje, økonomi, kunnskap
- Arbeidsplasser, attraktive boforhold
- Løfte kommunens særegenhet, skille seg ut
- Strategi, forankring, mål, plan
- Målgrupper, kommunikasjon
- Omdømme, kultur, langsiktighet.

Status Snåsa

Utvikling i befolkning og sysselsetting i kommunene i Trøndelag

Endringsvilje/evne, økonomi, kunnskap

- Å bli mer attraktiv handler i stor grad om endring, om å komme med noe helt nytt og skille seg ut. Det kreves ganske vesentlige endringer for å skille seg ut, for en konkurrerer med svært mange som også jobber for økt attraktivitet. Endring og utvikling er også ferskvare og utviklingsstrategier må være dynamiske og endres i takt med tid og behov.
- Endring og utvikling kommer ikke av seg selv og tilstrekkelige og riktige ressurser med et godt kunnskapsgrunnlag er avgjørende. Dette er kanskje det mest krevende for det handler i stor grad om økonomisk handlingsrom og bemanning ut over den daglige drift.
- Attraktivitet handler også om kultur, det skal jeg komme tilbake til.

Arbeidsplasser

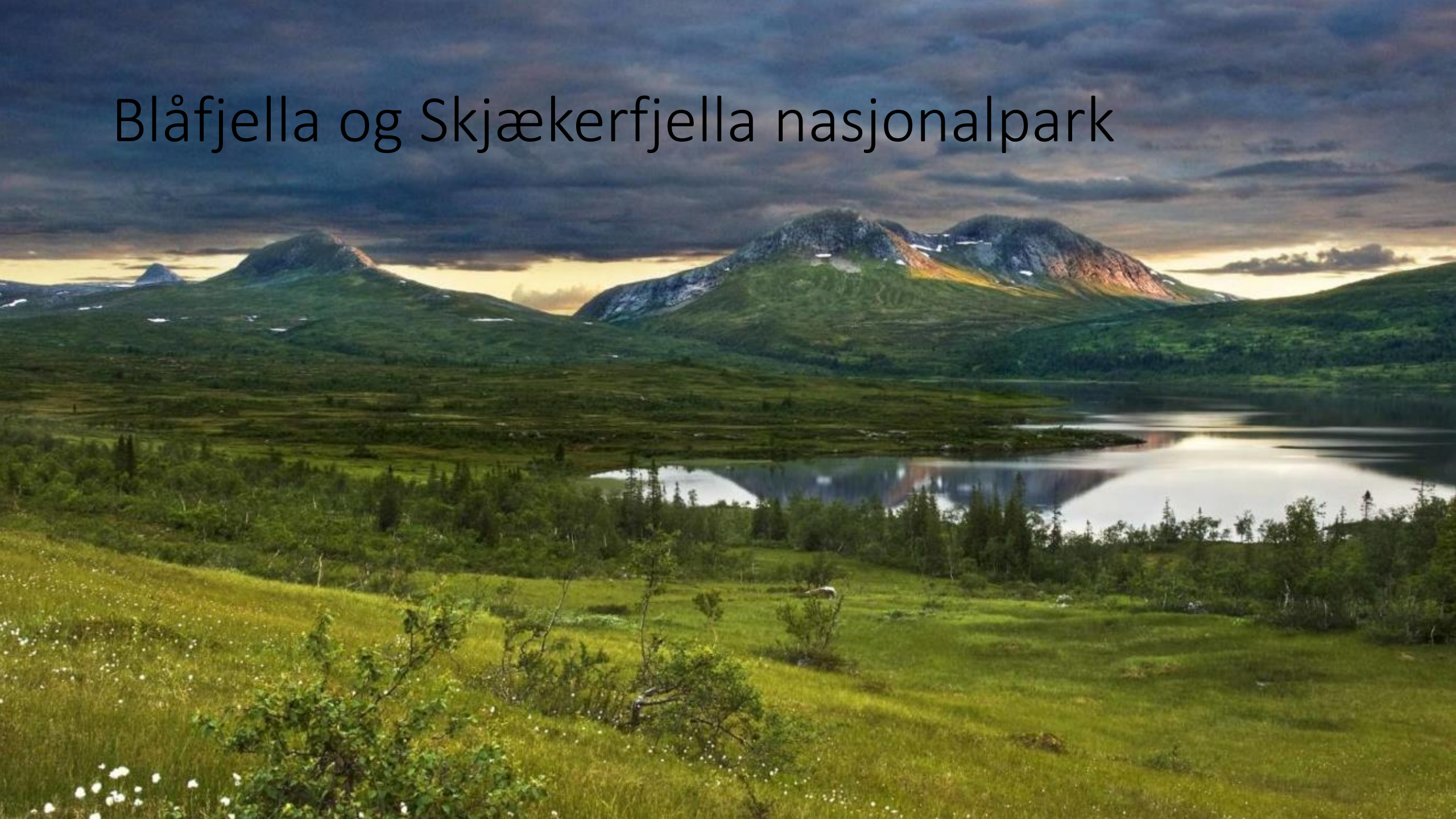
- Arbeidsplasser er viktig men ikke avgjørende for dagens flyttemønster. Attraktive boligområder i nærhet til ønskede fasiliteter og tilbud kan veie like tungt, spesielt hvis det er muligheter- eller tilrettelagt for pendling. I løpet av det siste året har vi vel også fått opp øynene for at hjemmekontor eller lokalt kontorfellesskap absolutt kan være en løsning.
- Det bør imidlertid satses på både næringsutvikling og attraktive boligområder. Kun satsing på bostedsattraktivitet uten aktiv næringsutvikling kan medføre nedgang i sysselsettingen i kommunen, mens ensidig satsing på næringsutvikling kan bety økt arbeidspendling med fare for nedgang i folketall.
- Ut fra demografiutredningen «Det handler om Norge» kan bostedsattraktivitet være like viktig som næringsattraktivitet for små steder, som eksempelvis Snåsa.

Kommunenes særegenhet

- Både for å øke attraktivitet og skille seg ut tror jeg det er smart å ta utgangspunkt i de særegenheter og forutsetninger som allerede er på plass. Eksempelvis for Snåsa har vi nok størst utviklingspotensial rundt det samiske, rundt seterbygda Snåsa/landbruket, våre rike naturgitte ressurser og attraktive boligområder.
- Å prøve å kopiere andres suksess er neppe noen god løsning, men en kan lære om organisering og hvordan de har jobbet for å nå sine mål.
- Ett absolutt pluss for Snåsa sin del er rikelig med areal. Ca halvparten av Norges befolkning har vokst opp i enebolig og statistisk ønsker de fleste av disse å fortsette å bo i enebolig når de etablerer seg. Vi har tilstrekkelig med boligareal både for de som ønsker nærhet til det meste av de fasiliteter vi kan by på, og for de som ønsker seg nærmere naturen.

Blåfjella og Skjækerfjella nasjonalpark

Strategi, planverk

- Snåsa ligger i bunn i Trøndelag på utvikling av både sysselsetting og befolkningsutvikling. Dette handler nok i stor grad om at vi ikke har klart å følge med i tiden og sakkent akterut i attraktivitet for etablering av nye næringer eller boligområder.
- Jeg tror nok at vi har tilstrekkelig kvalitet og mengde av fasiliteter og tilbud til vekst, men vi må få løftet dette i en helhetlig satsing med punktene over.
- Konkrete satsingsområder for å «Snu Snåsa», og gjøre oss mere attraktive må identifiseres og nedfelles i planarbeidet som nå har startet. Her må det settes både kortsiktige, raskt oppnåelige mål, og langsiktige som definerer hvilken posisjon vi skal ha i framtida.
- Planverket må bli et levende og dynamisk styringsverktøy som leder oss til fastsatte mål.

Målgrupper og kommunikasjon

- Hva som oppleves som attraktivt er i stor grad betinget ut fra oppvekstforhold og interesser. Trenden er imidlertid at flest folk søker det urbane og ønsker nærhet til gode kollektivtilbud, trivelige handlegater, service, serveringssteder, aktivitet, kulturtilbud, jobb og skole. For denne målgruppen er det vanskelig for småkommuner å konkurrere med bymiljø.
- For vår del tror jeg nok det blir viktig å kommunisere mot de målgrupper som verdsetter de fasiliteter vi har mulighet til å tilby. Så må vi strekke oss etter å få på plass de fasiliteter som må til for at folk faktisk tar steget og flytter. Mange av disse fasilitetene er allerede på plass men vi må bli langt mere profesjonell på å kommunisere de kvaliteter vi faktisk kan tilby.
- Nøkkelen ligger også her i økonomi, kunnskap, offensivitet og endringsvilje.

Omdømme, kultur og langsiktighet

- Samfunn som er offensive, positive og kreative oppleves som attraktive og tiltrekkende. Å skape slike samfunn handler i stor grad om kontinuerlig og målbevisst arbeid over tid.
- Kanskje noe av det viktigste for å skape attraktive samfunn er å bygge en fremoverlent kultur. Det betyr at en kontinuerlig må løfte og heie på grunderne og de mennesker som vil mest, og er mest offensive på utvikling og endring. Dette skaper optimisme og det er smittsomt.
- I en slik kultur må det være lov til å prøve og feile og jantelov må ikke gis næring. Det vil i ethvert samfunn være en andel mennesker som vil være kritiske til det meste av endringer. Med kontinuerlig og langsiktig fokus og kommunikasjon på offensiv satsing vil kritikerne gradvis bli overskygget.

Oppsummering

- Det finnes ikke noen lettvinnt løsning for økt attraktivitet og for å oppnå vekst i sysselsetting og bosetting. Målbevisst og langsiktig arbeid må til, stikkord:
  - Langsiktige, offensive og dynamiske planer, bred medvirkning.
  - Endringsvilje
  - Økonomiske og menneskelige ressurser
  - Kultur- og omdømmebygging
  - Velge målgrupper, kommunikasjon
  - Skape identitet, stolte ambassadører.
  - En god porsjon humor og galskap 😊

Takk for meg

